

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/41/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200014
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015200014.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: GEOPOL PREŠOV, s.r.o., so sídlom Masarykova 11, 080 01 Prešov, IČO: 31 698 549, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Petrom Rakom, advokátom so sídlom Masarykova 13, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Slovenskej inšpekcii životného prostredia, so sídlom Jeséniova 17D, 813 01 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. 4261-35449/27/2014/Bur z 08. decembra 2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/1/2015-103 z 20. januára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/1/2015-103 z 20. januára 2016 p o t v r d z u j e .

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 181,90 € na účet jeho právnej zástupkyne, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 4261-35449/27/2014/Bur z 08.12.2014 v spojení s rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica č. 4492300114/6431-25543/Beň zo dňa 25.08.2014 (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa“). Žalovaný ako príslušný orgán podľa § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa tak, že odvolanie zamietol a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktorým tento uznal žalobkyňu vinnou zo spáchania správneho deliktu podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a

o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2015 (ďalej len „zákon o IPKZ“) tým, že porušila ust. § 26 ods. 1 písm. c/ zákona o IPKZ vykonávať činnosť a udržiavať prevádzku „Dekontaminačné stredisko Tornaľa“ (ďalej len „prevádzka“) v súlade s podmienkami určenými v integrovanom povolení č. 5620-28056/2008/Kas/470870108 z 26.08.2008 v znení jeho zmien č. 613-855/2009/Kas/470870108/ZI-Ú z 15.01.2009, č. 4458-14962/2010/Kas/470870108/Z2 zo 17.05.2010, č. 813831267/2010/Kas/470870108/Z3-Ú z 25.10.2010, č. 6535-23564/2011/Kas/470870108/Z4-Ú z 12.08.2011 (ďalej len „integrované povolenie“) a za čo mu správny orgán prvého stupňa podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ uložil pokutu vo výške 10 000 €.

Z obsahu administratívneho spisu žalovaného krajský súd zistil, že správa z enviromentálnej kontroly č. 39/2013/2013/Beň/P bola so žalobcom prerokovaná dňa 03.12.2013, kde bol žalobcovi stanovený termín na vyjadrenie sa k tejto správe do 09.12.2013. Žalobca sa k správe z enviromentálnej kontroly vyjadril písomným podaním zo dňa 06.12.2013, ktoré bolo doručené prvostupňovému správne mu orgánu dňa 10.12.2013. Rovnako v oznámení o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty za porušenie povinnosti dodržiavať podmienky integrovaného povolenia zo dňa 11.12.2013 prvostupňový správny orgán dal žalobcovi možnosť vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie spôsobu ich zisťovania, ako aj podať návrh na ich doplnenie v lehote najneskôr do 7 dní od doručenia tohto oznámenia. K oznámeniu o začatí správneho konania sa žalobca vyjadril písomným podaním zo dňa 20.12.2013. Z obsahu administratívneho spisu ďalej vyplýva, že prvostupňový správny orgán vo veci rozhodol už skorším rozhodnutím č. 4492300114/7591-5309/Beň zo dňa 17.02.2014, ktorým žalobcovi uložil pokutu 10 000 € podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ za porušenie § 26 ods. 1 písm. c/ tohto zákona. Proti tomuto rozhodnutiu sa žalobca odvolal podaním zo dňa 27.02.2014, na základe ktorého žalovaný rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušil rozhodnutím č. 4261-16810/27/2014/Bur zo dňa 06.06.2014 a vrátil vec správne mu orgánu prvého stupňa na nové prejedanie. V tomto rozhodnutí žalovaný vytkol správne mu orgánu prvého stupňa, že z predloženej dokumentácie v spisovom materiálu nie je zrejmé, ako sa na prerokovaní výsledku kontroly dňa 03.12.2013 vysporiadal s pripomienkami vznesenými žalobcom, nie je uvedené žiadne vyjadrenie žalobcu, teda ani vysporiadanie sa prvostupňové mu správneho orgánu s ním a konštatoval, že pri ukladaní pokuty nevychádzal z presne a dostatočne zisteného stavu. Rozhodnutie považoval za nepreskúmateľné, pretože z výroku rozhodnutia nie je v zmysle vyššie uvedeného jasne a presne definované za čo bola žalobcovi uložená pokuta. Prvostupňový správny orgán sa taktiež nedostatočne vysporiadal s námietkami, ktoré boli predložené dňa 30.12.2013. Z administratívneho spisu žalovaného nevyplýva, žeby po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia prvostupňový správny orgán vykonával ďalšie úkony a dokazovanie. S vytknutými nedostatkami žalovaného v rozhodnutí zo dňa 06.06.2014 sa prvostupňový správny orgán vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia č. 4492300114/6431-25543/Beň zo dňa 25.08.2014, kde opätovne žalobcovi uložil pokutu. Uviedol, že nebolo dôvodné, aby sa žalobca vyjadroval k podkladom pre rozhodnutie ku ktorým sa už vyjadril v predchádzajúcom konaní. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vyplýva, že s námietkami predloženými žalobcom v podaní zo dňa 06.12.2013 sa prvostupňový správny orgán vysporiadal a uviedol, ktoré námietky akceptoval a ktoré neakceptoval.

K námietke žalobcu, že žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán nedodrжали lehotu na vydanie rozhodnutia podľa § 49 ods. 2 zákona o IPKZ krajský súd uviedol, že zo strany správneho orgánu prvého stupňa pri vydávaní nového rozhodnutia nedošlo k porušeniu § 49 ods. 2 Správneho poriadku, nakoľko z administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že rozhodnutie žalovaného č. 4261-16810/27/2014/Bur zo dňa 06.06.2014, ktorým bolo zrušené predchádzajúce rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 17.02.2014 a vec bola vrátená na nové prejedanie a rozhodnutie, bolo prvostupňovému správne mu orgánu doručené dňa 26.06.2014, pričom tento prvostupňový správny orgán vo veci opätovne rozhodol rozhodnutím zo dňa 25.08.2014, t. j. v lehote 60 dní. Lehotu podľa § 49 ods. 2 Správneho poriadku nedodrжал žalovaný, ak na základe odvolania žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu zo dňa 25.08.2014, ktoré bolo doručené prvostupňovému správne mu orgánu dňa 22.09.2014 rozhodol až rozhodnutím zo dňa 08.12.2014. Zdôraznil však, že v danom prípade lehota určená v § 49 ods. 2 Správneho poriadku je lehotou procesnou, ktorá nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Žalobca v žalobe ani neuviedol aké subjektívne práva boli týmto nedodržaním procesnej lehoty pre vydanie rozhodnutia porušené. Podľa

§ 250i ods. 3 O.s.p. krajský súd tieto námietky nepovažoval za také vady, ktoré majú vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí oboch správnych orgánov.

Krajský súd tiež uviedol, že žalobca v žalobe namietal, že uložiť pokutu podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ môže správny orgán len vtedy, ak boli kumulatívne splnené podmienky v § 26 ods. 1 písm. a/ aj písm. c/. Vzhľadom k tomu, že podľa rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa došlo iba k porušeniu § 26 ods. 1 písm. c/, t. j. že prevádzkovateľ je povinný udržiavať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení, neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty ustanovenia § 37 ods. 3 písm. a/, a teda nejde o správny delikt a správny orgán nemôže udeliť prevádzkovateľovi pokutu za nesplnenie si tejto povinnosti. Túto námietku považoval krajský súd za opodstatnenú, keď z vyššie citovaného ustanovenia § 37 ods. 3 písm. a/ nesporne vyplýva, že inšpektorát uloží pokutu, ak prevádzkovateľ nevykonáva činnosť v prevádzke v súlade s vydaným povolením a neudržiava prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení. Podľa § 26 ods. 1 písm. a/ a c/ zákonodarca rozlišuje medzi pojmami vykonávať činnosť v prevádzke a udržiavať prevádzku. Osobitný výklad týchto pojmov v zákone však nie je uvedený. Slovník slovenského jazyka pod pojmom vykonávať rozumie niečo uskutočniť, urobiť, spraviť a pod pojmom udržiavať rozumie zachovať v pôvodnom stave, doterajšom stave, v neporušenom stave, v dobrom stave. Žalobcovi bola uložená pokuta za nesplnenie si povinnosti uvedenej v § 26 ods. 1 písm. c/, t. j. za porušenie povinnosti udržiavať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení. Tak ako to uvádza aj žalobca v žalobných námietkach k tomu, aby bola naplnená skutková podstata správneho deliktu je potrebné podľa § 37 ods. 3 písm. a/, aby prevádzkovateľ porušil obe povinnosti podľa § 26 ods. 1 písm. a/ a c/.

Krajský súd uzavrel, že ak správne orgány uložili žalobcovi pokutu iba za porušenie povinnosti uvedenej v § 26 ods. 1 písm. c/ vec nesprávne právne posúdili a postupovali v rozpore so zákonom. Zdôraznil, že žalovaný ako aj správny orgán prvého stupňa sa nedôsledne vysporiadali so znením ustanovenia § 26 ods. 1 zákona o integrovanej prevencii ak žalobcovi vytykajú v odôvodnení rozhodnutia porušenie povinnosti vykonávať činnosť a udržiavať prevádzku, pričom mu vytkli iba porušenie § 26 ods. 1 písm. c/ zákona, ktorý ukladá prevádzkovateľovi povinnosť udržiavať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení, to znamená aj keď zákon rozlišuje medzi vykonávaním činnosti v prevádzke a udržiavaním prevádzky v súlade s podmienkami určenými v povolení žalovaný, ani správny orgán prvého stupňa tieto pojmy a povinnosti uložené zákonom nerozlišuje.

Náhradu trov konania podľa § 250k ods. 1 O.s.p. priznal žalobcovi, ktorý mal úspech v konaní, a to náhradu trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby s príslušným režijným paušálom a DPH (530,28 €) a náhradu žalobcom uhradeného súdneho poplatku (70 €).

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote z dôvodu § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Poukázal na doslovné znenie ust. § 26 ods. 1 a § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ, ako aj znenie ust. § 37 ods. 1 písm. f/. Zdôraznil, že v správnom konaní nie je potrebné dokazovať predpisy, prečo aj žalovaný (a správny orgán prvého stupňa) nevykonali vo svojich rozhodnutiach dokazovanie - vysvetlenie k rozdielu medzi ust. § 26 ods. 1 písm. a/ a c/, keď z ich znenia je úplne zrejmé, aké má prevádzkovateľ povinnosti. Z výroku rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je nespochybniteľne zrejmé, že prevádzkovateľ neudržiaval prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení, neexistuje preto žiaden dôvod, aby žalovaný uvádzal akou logickou úvahou bol vedený pri rozhodovaní, či došlo k porušeniu ust. § 26 ods. 1 písm. a/ alebo písm. b/ zákona o IPKZ, túto skutočnosť možno vyvodiť priamo zo znenia samotných podmienok a súčasne z dôvodov porušenia týchto podmienok. Uviedol, že zásadne nesúhlasí so záverom krajského súdu, že pre uloženie sankcie podľa ust. § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ je potrebné, aby prevádzkovateľ súčasne porušil ust. § 26 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ zákona o IPKZ. Uviedol, že pokiaľ by postupoval „teóriou kumulatívneho splnenia podmienok“, tak by mu to v mnohých prípadoch, ako aj v prejednávanej veci, neumožnilo uložiť sankciu. Poukázal na to, že povinnosti uložené § 26 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ zákona o IPKZ sú samostatné povinnosti. Na podporu svojich tvrdení poukázal na samostatné povinnosti uložené ust. § 26 ods. 1 písm. b/ a písm. e/ zákona o IPKZ a povinnosti uložené § 33 ods. 4 písm. g/ a písm. h/ zákona o IPKZ, ktoré sú samostatné

povinnosti, ktoré spolu nesúvisia, pričom podľa názoru krajského súdu pre uloženie pokuty (§ 37 ods. 1 písm. f/ zákona o IPKZ) musia byť uvedené povinnosti splnené kumulatívne. Mal za to, že žalobou napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa vychádzalo zo správneho právneho posúdenia veci a bolo vydané podľa príslušného zákona a v jeho medziach.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu považuje za správne a dostatočne odôvodnené. Uviedol, že odvolanie žalovaného považuje za zmätočné, keďže žalovaný poukazoval na ustanovenia právnych predpisov nesúvisiacich s meritom veci. K odvolacím námietkam žalovaného, že v správnom konaní nie je potrebné dokazovať právne predpisy, žalobca uviedol, že úlohou správneho orgánu je vykonať dokazovanie pre náležité objasnenie skutkového stavu tak, aby mohol správny orgán rozhodnúť a následne svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Je preto absolútne neprípustné, keď žalovaný ako svoju obranu v odvolaní uvádza, že nevykonal dokazovanie lebo zo znenia ustanovení je zrejmé, že aké má prevádzkovateľ povinnosti a že neexistuje žiaden dôvod, aby uvádzal akou logickou úvahou bol vedený pri rozhodovaní. Žalobca uviedol, že žalovaný si si pravdepodobne nie je vedomý svojej úlohy a postavenia, resp. zmyslu celého zákona o IPKZ keď hlavnou činnosťou inšpektorátov je vykonávanie kontroly dodržiavania legislatívnych ustanovení v oblasti životného prostredia ukládanie pokút a opatrení na nápravu. Zároveň poukázal, že nejde o „teóriu kumulatívneho splnenia podmienok“, zákonodarca nedal správne mu orgánu na výber postup podľa viacerých teórií pri ukladaní sankcie, správny orgán musí postupovať na základe ustanovení právnych predpisov a teda k tomu, aby bola naplnená skutková podstata správneho deliktu je potrebné, aby došlo k porušeniu oboch ustanovení ust. § 26 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ zákona o IPKZ súčasne. Uzavrel, že v prejednávanej veci neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty ust. § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ, teda nejde o správny delikt a žalovaný mu nemohol udeliť pokutu. Navrhol aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil, ako vecne správny. Žiadal priznať trovy odvolacieho konania, ktoré súčasne vyčísliť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného a dospel k záveru, že tomuto odvolaniu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 26.04.2018 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 a 2 O.s.p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť

napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta O.s.p.). Preto v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, t. j. jeho rozsah je obmedzený účelom správneho súdnictva (§ 250i ods. 1 veta druhá O.s.p.). Je to tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve (prvostupňového ani odvolacieho) nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu dopĺňaním rozsiahleho dokazovania, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy, t. j. preskúmať aj postup, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí s prihliadnutím na záväznosť zisteného skutkového stavu, ktorý tu bol v čase ich vydania.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 26 ods. 1 zákona o IPKZ je prevádzkovateľ je povinný

- a) vykonávať činnosť v prevádzke v súlade s vydaným povolením,
- b) udržiavať prevádzku pod nepretržitým dohľadom,
- c) udržiavať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení,
- d) oznámiť inšpekcii akékoľvek plánované zmeny v činnosti prevádzky alebo zariadenia, ktoré môžu mať vplyv na životné prostredie,
- e) oznamovať údaje do národného registra znečisťovania.

Podľa § 33 ods. 4 zákona o IPKZ je prevádzkovateľ povinný na účely kontroly plnenia povinností podľa odseku 1

- a) umožniť inšpekcii kontrolu prevádzky, najmä vstup do prevádzky, odber vzoriek a vykonanie kontrolných meraní, nahliadnutie do evidencií a iných písomností o prevádzke a poskytnúť pravdivé a úplné informácie a vysvetlenia bezprostredne súvisiace s povolením,
- b) ohlasovať inšpekcii všetky plánované zmeny charakteru alebo činnosti prevádzky alebo o jej rozšírení, ktoré môžu mať vplyv na životné prostredie, najmä zmenu používaných surovín a iných látok a používanej energie, zmenu výrobného postupu, technológie a spôsobu nakladania s odpadom,
- c) bezodkladne informovať inšpekcii o porušení podmienok povolenia,
- d) bezodkladne informovať inšpekcii o vzniku havárie alebo inej mimoriadnej udalosti alebo o nadmernom okamžitom úniku emisií alebo látok v prevádzke,
- e) pri porušení podmienok povolenia bezodkladne prijať opatrenie potrebné na zabezpečenie opätovného splnenia požiadaviek povolenia,
- f) odstrániť v určenej lehote nedostatky zistené kontrolou prevádzky a vykonať dodatočné vhodné nápravné opatrenia v prevádzke uložené inšpekciiu,
- g) monitorovať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení,
- h) viesť prehľadným spôsobom umožňujúcim kontrolu evidenciu údajov o podstatných ukazovateľoch prevádzky a evidované údaje uchovávať najmenej päť rokov,
- i) inšpekcii oznamovať

1. informácie, ktoré vychádzajú z výsledkov monitorovania emisií podľa § 21 ods. 2 písm. j/ a iné požadované údaje, ktoré inšpekcii umožňujú overiť plnenie podmienok povolenia,

2. ak sa uplatňuje § 24 ods. 3 písm. b/, súhrn výsledkov monitorovania emisií v takej forme, ktorá umožňuje porovnanie s úrovňami znečisťovania súvisiacimi s najlepšimi dostupnými technikami.

Podľa § 37 ods. 1 písm. f/ zákona o IPKZ Inšpekcia uloží prevádzkovateľovi pokutu od 500 € do 16 600 €, ak nesplnil povinnosti podľa § 26 ods. 1 písm. b/ a e/, § 26 ods. 5 alebo podľa § 33 ods. 4 písm. g/ a h/.

Podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ Inšpekcia uloží prevádzkovateľovi pokutu od 10 000 € do 331 940 €, ak vykonáva činnosť v prevádzke bez povolenia alebo si neplní povinnosti podľa § 26 ods. 1

písm. a/ a c/.

Podľa § 26 ods. 1 zákona o IPKZ v znení účinnom od 01.01.2018 je prevádzkovateľ povinný

- a) vykonávať činnosť v prevádzke v súlade s vydaným povolením a udržiavať prevádzku pod nepretržitým dohľadom,
- b) udržiavať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení,
- c) ohlásiť inšpekcii akékoľvek plánované zmeny v činnosti prevádzky alebo zariadenia, ktoré môžu mať vplyv na životné prostredie,
- d) oznamovať údaje do národného registra znečisťovania,
- e) ohlásiť inšpekcii vopred každú zmenu činnosti v prevádzke, ktorá sa nevzťahuje na podstatnú zmenu,
- f) plniť opatrenia na nápravu podľa § 35 ods. 2 písm. a/.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o IPKZ v znení účinnom od 01.01.2018 uloží Inšpekcia pokutu prevádzkovateľovi, ktorý

- a) neoznámil údaje a informácie podľa § 33 ods. 4 písm. i/,
- b) nevedie evidenciu a neuchováva údaje po určený čas podľa § 33 ods. 4 písm. h/,
- c) nepodal žiadosť na základe výzvy inšpekcie podľa § 11 ods. 3,
- d) nepodal v určenej lehote na výzvu inšpekcie žiadosť o zmenu povolenia podľa § 20 ods. 2,
- e) nevykonal dodatočné nápravné opatrenie uložené inšpekciami podľa § 33 ods. 4 písm. f/,
- f) nesplnil povinnosť vypracovať východiskovú správu podľa § 8,
- g) nesplnil povinnosti podľa § 26 ods. 1 písm. d), § 26 ods. 5 alebo podľa § 33 ods. 4 písm. g/,
- h) neposkytol osobe vykonávajúcej štátny dozor pravdivé alebo úplné informácie a vysvetlenia podľa § 33 ods. 4 písm. a/,
- i) neoznámil zmenu činnosti v prevádzke podľa § 26 ods. 1 písm. c/ alebo neohlásil zmenu činnosti v prevádzke podľa § 26 ods. 1 písm. e/,
- j) uviedol v žiadosti podľa § 7 alebo v konaní podľa § 3 ods. 1 nepravdivé alebo neúplné údaje, ktoré môžu mať vplyv na integrované povoľovanie,
- k) neoznámil bez zbytočného odkladu vzniknutú haváriu alebo inú mimoriadnu udalosť, alebo nadmerný okamžitý únik emisií alebo látok do okolitého prostredia podľa § 33 ods. 4 písm. d/,
- l) nevykonal opatrenia podľa § 21 ods. 2 písm. m/ po definitívnom ukončení činnosti,
- m/ vykonáva činnosť v prevádzke bez povolenia alebo neplní povinnosti podľa § 26 ods. 1 písm. a/ a b/,
- n) neuzavrel skládku odpadov alebo jej časť alebo nevykonal jej rekultiváciu v lehote podľa § 26 ods. 9,
- o) nepožiadaval o kolaudáciu stavby v lehote podľa § 26 ods. 10,
- p) neobmedzil činnosť v prevádzke alebo nezastavil činnosť v prevádzke alebo v jej časti na základe rozhodnutia inšpekcie podľa § 19 ods. 2 alebo podľa § 20 ods. 3,
- q) nesplnil niektorú z povinností podľa § 26 ods. 2 až 4 alebo ods. 8,
- r) nesplnil informačnú povinnosť podľa § 33 ods. 4 písm. c/,
- s) nevykonal opatrenie uložené inšpekciami podľa § 33 ods. 4 písm. e/.

Podľa § 37 ods. 2 zákona o IPKZ v znení účinnom od 01.01.2018 uloží za porušenie povinností podľa odseku 1 písm. a/ až d/, g/ až i/ a r/ inšpekcia prevádzkovateľovi pokutu od 100 € do 33 000 €.

Odvolačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa odvolačný súd stotožňuje v celom rozsahu. S poukazom na uvedené potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Skutková podstata správneho deliktu podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ je naplnená, ak prevádzkovateľ vykonáva činnosť v prevádzke bez povolenia alebo si neplní povinnosti podľa § 26 ods. 1 písm. a/ a c/, čo znamená, že pre naplnenie skutkovej podstaty sa vyžaduje, aby prevádzkovateľ vykonáva činnosť v prevádzke bez povolenia alternatívne (spojka „alebo“) si súčasne nesplnil povinnosti

podľa § 26 ods. 1 písm. a/ a c/ (spojka „a“). Pri výklade predmetného ustanovenia je potrebné vychádzať z toho, že slovo „alebo“ sa vzťahuje na prvú časť vety predmetného ustanovenia, pričom pre prejednávajúcu vec je rozhodujúca druhá časť vety, v ktorej sa nachádza spojka „a“. Spojka „a“ je kumulatívnou spojkou, zatiaľ čo spojka „alebo“ je alternatívnou spojkou. Krajský súd preto správne vyložil predmetné ustanovenie, keď pre naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ vyžadoval kumulatívne porušenie povinnosti podľa § 26 ods. 1 písm. a/ a c/.

Napriek tomu, ako tvrdí žalovaný, že sa jedná o samostatné, na sebe nezávislé povinnosti, formulácia skutkovej podstaty správneho deliktu je jednoznačná a s prihliadnutím na gramatický a logický výklad zákona, sa pre naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu vyžaduje vykonávanie činnosti v prevádzke bez povolenia, alternatívne porušenie povinnosti podľa § 26 ods. 1 písm. a/ a súčasne c/. Z obsahu a účelu zákona o IPKZ, ako aj z iných ustanovení zákona, na ktoré poukázal žalovaný v odvolaní, síce možno vyvodzovať zámer legislatívca trestať jednotlivé porušenia samostatne, avšak v správnom trestaní je nutné rešpektovať základné princípy trestania, medzi ktoré patrí aj princíp zákonnosti (legality), ktorý je spojený s uplatnením zásady nullum crimen sine lege (žiadny trestný čin bez zákona), nulla poena sine lege (žiadny trest bez zákona), z ktorej taktiež vyplýva neprípustnosť analógie v neprospech páchatel'a. Tento princíp je zakotvený aj v čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, pričom táto ústavná ochrana sa týka nielen trestného konania, ale je potrebné ju aplikovať aj v konaní o správnych deliktach. Podmienky trestnej (aj deliktuálnej) zodpovednosti a ukladania sankcií sa nesmú rozširovať prostredníctvom analógie a páchatel'a možno postihnúť len trestom, ktorý výslovne ustanovuje zákon. Akýkoľvek extenzívny (rozširujúci) výklad skutkových podstát správnych deliktov v neprospech páchatel'a je potom neprípustný.

Vzhľadom k tomu, že zákon vychádzajúc z ústavnej konformity skutkových podstát predpokladá pre naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ kumulatívne porušenie povinnosti podľa § 26 ods. 1 písm. a/ a c/ zákona o IPKZ, pričom ako vyplýva zo žalobou napadnutého rozhodnutia žalobca porušil len ust. § 26 ods. 1 písm. c/ zákona o IPKZ, neboli splnené podmienky pre uloženie sankcie podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ. Krajský súd preto postupoval správne, ak žalobou napadnuté rozhodnutie a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa z dôvodu § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vrátil žalovanému na ďalšie konanie s tým, že úlohou žalovaného v ďalšom konaní bude opätovne vyhodnotiť skutočný stav veci a posúdiť, či v danom prípade došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o IPKZ a vo veci opätovne rozhodnúť.

Súčasne najvyšší súd dáva do pozornosti, že podľa novelizovaného zákona o IPKZ účinného od 01.01.2016 prichádza do úvahy uloženie miernejšej sadzby za spáchanie správneho deliktu, ktorého sa mal dopustiť žalobca a to napriek intertemporálnemu ust. § 40c ods. 1, podľa ktorého začaté a neukončené konania o uložení pokuty sa dokončia podľa doterajších predpisov (v znení účinnom do 31. decembra 2015).

V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu, vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), z Odporúčania výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách schváleného Výborom ministrov 13.02.1991 (ďalej aj „odporúčanie o správnych sankciách“), ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976), zastáva Najvyšší súd Slovenskej republiky názor, že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77) 31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správny deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom

vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi.

Právna teória v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za proti spoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, v ďalšej špecifikácii ešte správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákona takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správnym orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvedené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prísnosti postihu delikventa.

V zmysle vyššie uvedeného je potrebné zdôrazniť, že aj v prípade správneho trestania sa použije analógia legis so zásadami v trestnom konaní v takom rozsahu, v akom chýba špeciálna úprava v jednotlivých zákonoch upravujúcich administratívnu zodpovednosť za správne delikty, v danom prípade zákon o IPKZ. V súvislosti s uvedeným je to zásada vyplývajúca nielen z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, že v prípade, cit.: „Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší“, uvedená zásada je zákonným odrazom článku 50 ods. 6 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky, cit.: „Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejší“. Ide o zásadu nepravnej retroaktivity, ktorá sa uplatní v prípade, ak neskoršia právna úprava je pre páchatel'a deliktu priaznivejšia.

Zhrňujúc, odvolací súd konštatuje, že ak počas správneho konania nadobudla účinnosť nová právna úprava týkajúca sa ukladania sankcií za správny delikt, k čomu v prejednávanej veci došlo od 01.01.2016, kedy sa novelizoval zákon o IPKZ, bez ohľadu na jeho intertemporálne ustanovenia, je v ďalšom konaní správny orgán povinný skúmať, či použitie novej právnej úpravy nie je pre páchatel'a správneho deliktu, teda žalobcu priaznivejšie. V prípade, ak by aj intertemporálne ustanovenia upravovali niečo iné, nesmú byť v rozpore s článkom 50 ods. 6 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. s poukazom na § 151 ods. 1 a 8 O.s.p., tak že žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 181,90 €, ktoré tvorí tarifná odmena advokáta za 1 úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov; ďalej len „vyhláška“ (pisomné podanie vyjadrenia k odvolaniu žalovaného z 18.04.2016) vo výške 143 € (§ 11 ods. 4 vyhlášky) s paušálnou náhradou (§ 16 ods. 3 vyhlášky) 8,58 €. Nakoľko je advokát žalobcu platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa jeho odmena a náhrada o daň z pridanej hodnoty 20 % (§ 18 ods. 3 vyhlášky), čo predstavuje sumu 30,32 €.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej

časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.